

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (syllabus)

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (syllabus)*

Naziv kolegija	Metafora – filozofski aspekt					akad. god.	2020./2021.			
Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost					ECTS	5			
Sastavnica	Odjel za kroatistiku									
Razina studija	☒ preddiplomski		☐ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski			
Vrsta studija	☒ jednopredmetni		☒ sveučilišni		☐ stručni		☐ specijalistički			
Godina studija	☐ 1.		☐ 2.		☒ 3.		☐ 4.	☐ 5.		
Semestar	☐ zimski		☐ I.		☐ II.		☐ III.	☐ IV.	☐ V.	
	☒ ljetni		☒ VI.		☐ VII.		☐ VIII.	☐ IX.	☐ X.	
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☒ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije		
Opterećenje	2	P	2	S	-	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje			☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	dv.007, Sveučilište, pet. 8,30-12 sati					Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij			hrvatski	
Početak nastave	26. 2. 2021.					Završetak nastave			4. 6. 2021.	
Preduvjeti za upis kolegija	-									
Nositelj kolegija	Izv. prof. dr. sc. Ante Periša									
E-mail	anperisa@unizd.hr					Konzultacije	Utorkom 11-13 sati			
Izvođač kolegija	Izv. prof. dr. sc. Ante Periša									
E-mail	anperisa@unizd.hr					Konzultacije	Utorkom 11-13 sati			
Suradnik na kolegiju	-									
E-mail						Konzultacije				
Suradnik na kolegiju	-									
E-mail						Konzultacije				
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☐ vježbe		☐ e-učenje		☐ terenska nastava	
	☒ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo	
Ishodi učenja kolegija	Nakon položenog ispita student će moći: - Usporediti osnovne teorije metafore; - Prepoznavati i kritički prosudjivati ne samo svjesne, nego i „nesvjesne“ metafore u govoru, tekstu, javnom diskursu i sl.; - Stvarati nove metafore ovisno o namjeni; - Identificirati slike/koncepte koji služe kao podloga pojedinog mišljenja (i govora); - Dati primjere uporaba (uspjelih) metafora u raznim znanostima kad se dođe do granica mišljenja i mogućnosti jezičnog izraza.									
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi										
Načini praćenja studenata	☒ pohadanje nastave		☒ priprema za nastavu		☐ domaće zadaće		☐ kontinuirana evaluacija		☒ istraživanje	

* Riječi i pojmovni sklopolovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar		
	☒ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:			
Uvjeti pristupanja ispitu	<p>- Redovito pohađanje nastave (minimalno 70% nazočnosti na predavanjima i seminarima da se ostvari pravo potpisa i pristupanja ispitu), izrada i izlaganje seminarskog rada.</p> <p>- Studenti su obvezni izraditi seminarski rad, koji bi trebao obuhvaćati 10-15 kartica teksta (Times New Roman 12, prored između redaka i odlomaka 1,5).</p>						
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok			
Termini ispitnih rokova			18. 6. 2021.; 1.7.2021.				
Opis kolegija	Temeljne postavke o metafori. Mjesto i uloga metafore u jeziku. Metafora u užem i u širem smislu. Vrste metafora. Osnovne teorije metafore. Metafora u nekim važnim povijesno-znanstvenim razdobljima. Metafora i analogija. Metafora u poeziji, retorici, umjetnosti. Suvremene teorije metafore. Interakcijska i konceptualna metafora. Konceptualne metafore. Metaforičnost mišljenja i jezika u cjelini? Slike kao podloga viđenja svijeta. Metafora u književnosti i u retorici. Pojam i metafora. Svjesne i nesvjesne metafore. Istina i metafora.						
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>PREDAVANJA</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u tematiku. Definicije metafore. Traženje zaboravljenih metafora u jeziku. 2. Aristotelova teorija metafore 3. Metafora i retorika u širem smislu 4. Metafora i promjene značenja 5. Metafora u novijoj filozofiji 6. Interakcijska teorija metafore 7. Konceptualna metafora 8. Konceptualna metafora 9. Wittgenstein i konceptualna metafora: usporedba 10. Spoznaja, istina i metafora 11. Apsolutna metafora (Blumenberg) 12. Metafora i granice mišljenja 13. Metafora u književnosti, osobito poetska metafora 14. Analogija i metafora 15. Posvudašnjost metafora <p>SEMINARI</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uvod u kolegij. Podjela seminarskih tema. Upoznavanje studenata s obvezama u okviru kolegija. 2. Temelji metafore. Retorika i metafora 3. Uzroci nastanka metafora 4. Četiri modela metafore 5. Interakcijska teorija metafore. Metafora: žarište i okvir 6. Funkcioniranje metafore 7. Konceptualna metafora 8. Konceptualna metafora 9. Metafora u javnom (političkom) diskursu 10. Metaforičnost, doslovnost i važnost konteksta 11. Pojam, istina i metafora. - Metaforička struktura jezika 12. Metaforika i metafizika. Destrukcija metaforologije 13. Metafora i analogija (entis) 14. Metafora, retorika i umjetnički izraz 15. Metafore, mitovi i čovjek (antropologija) <p>Nestajanje jezika. Očuvanje i uskrnsnuće jezika.</p>						
Obvezna literatura	<ol style="list-style-type: none"> 1. Aristotel, <i>O pjesničkom umijeću</i>, prev. Z. Dukat, Školska knjiga, Zagreb, 2005., pogl. 19-22 (1456a-1459a). 2. Max Black, Metafora, u: <i>Republika</i>, godište LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 73-87						

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<ol style="list-style-type: none"> 3. Lakoff, George/Johnson, Mark, <i>Metafore koje život znače</i>, prev. A. Ryznar, Disput, Zagreb, 2015. (odabrana poglavlja) 4. D. Hajdarević / A. Periša, <i>Znanje i gledanje u konceptualnoj metafori</i>, u: <i>Croatica et Slavica Iadertina</i>, 2015., str. 285. – 309. 5. Winfried Nöth, <i>Metafora</i>, u: <i>Republika</i>, godište LX, broj 2, Zagreb 2004., str. 61-72. (Ili: Isto u: W. N. <i>Priručnik semiotike</i>) 6. Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i>, Zagreb 1978., str. 65-81, 89-135. 7. Mateusz Milan Stanojević, <i>Konceptualna metafora u kognitivnoj lingvistici: pregled pojnova</i>, SL 68, 2009., str. 339-359. 8. Josip Užarević: <i>Tropi i jezik. Zapažanja o metafori, metonimiji i sinegdoi</i>, u: Ž. Benčić/D. Fališevac (ur.), <i>Tropi i figure</i>, Zagreb 1995., str. 105. – 112.				
Dodatna literatura	<ul style="list-style-type: none"> - Aristotel, <i>Retorika</i>, prev. M. Višić, Naprijed, Zagreb 1989. (odabrana poglavlja) - U. Arnswald/J. Kertscher/M. Kroß (ur.), <i>Wittgenstein und die Metapher</i>, ParErga, Berlin, 2004. - Max Black, Još o metafori, u: Treći program Hrvatskog radija 46(1994), str. 75. – 85. - Blumenberg, Hans: <i>Ästhethische und metaphorologische Schriften</i>, Suhrkamp, Frankfurt a.M. 2001., str. 139. – 171. - Blumenberg, Hans: <i>Paradigmen zu einer Metaphorologie</i> - Borčić, Nikolina (2010), <i>Konceptualne metafore u političkim intervjuiima</i>, u: "Medijske studije", Vol. 1 No. 1, str. 136. – 156. - Čulić, Zjena, Analiza nekonvencionalnih metafora iz područja materijalizacije apstraktnih entiteta, u: <i>Filologija</i>, No. 34., 2001., str. 59. – 90. - Donald Davidson, <i>Istraživanja o istini i interpretaciji</i>, Demetra, Zagreb 2000., str. 192-211. (ili Isto, u: Treći program Hrvatskog radija 46(1994), str. 97-107) - Eva Federer-Kittay, <i>Jedan interludij o kontekstu: Relaciona teorija značenja</i>, u: Treći program Hrvatskog radija 46(1994), str. 108-123. - Ernesto Grassi, Filozofija i retorika, u: <i>Prilozi za istraživanje hrvatske filozofske baštine 9/1-2(17-18)</i> (1983), str. 39. – 59. - Ernesto Grassi, <i>Die unerhörte Metapher</i>, Hain, Frankfurt/M 1992. - Ivon, K./S. Vrcić-Matajia, Metafora putovanja u <i>Pričama iz davnine</i>, u: <i>Libri & Liberi</i>, 2016. 5(2), 341-356. - Stipe Grgas, „Metafora i materijalnost jezika“, <i>Filoz. istraživanja</i>, Zagreb 1991, god. 11, sv. 2. - E. Jüngel/P. Ricoeur, <i>Metapher. Zur Hermeneutik religiöser Sprache</i>, Evangel. Theol., Sonderheft, 1974. - George Lakoff, <i>The Contemporary Theory of Metaphor</i>, u: Ortony, Andrew (ed.) <i>Metaphor and Thought</i> (2nd edition), Cambridge, University Press, 1992. - F. Nietzsche, <i>O istini i laži u izvanmoralnom smislu</i>, preveo D. Barbarić, Matica Hrvatska Zagreb 1999. str. 7 – 21. A. Periša, <i>Uvod u filozofiju jezika</i>, (Priručnik. Digitalno izdanje Sveučilišta u Zadru. 2016.) http://www.unizd.hr/Portals/41/Uvod_u_filozofiju_jezika.pdf?ver=2016-10-12-134025-980 - P. Riceour, <i>Živa metafora</i>, prev. N. Vajs, Zagreb 1981. - John S. Searl, <i>Metafora – formuliranje problema</i>, Treći program Hr. radija 46(1994), str. 86-96. - Ante Stamać, <i>Teorija metafore</i>, Zagreb 1978. - Štrkalj Despot, Kristina (2014), <i>Konceptualna metafora i dijakronija: o evoluciji metaforičkog uma u hrvatskom jeziku</i>, u M.-M. Stanojević (ur.) <i>Metafore koje istražujemo. Suvremenih uvidi u konceptualnu metaforu</i>, Srednja Europa, Zagreb, str. 63. – 91.				
Mrežni izvori	<p>http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=72750 (<i>Konceptualna metafora u kognitivnoj lingvistici: pregled pojnova</i>, Mateusz-Milan Stanojević ; Filozofski fakultet u Zag.)</p> <p>http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=35080 (<i>Metafora i metonimija kao poticaj u procesu imenovanja</i>, Dunja Brozović Rončević/Milena Žic Fuchs)</p> <p>https://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=244143 (Zjena Čulić, Analiza nekonvencionalnih metafora...)</p> <p>http://hrcak.srce.hr/index.php?show=clanak&id_clanak_jezik=125085 (Tea Rogić Musa, <i>Od metafore-riječi do metafore-funkcije. Prilog metodologiji proučavanja metaforike u književnom tekstu</i>)</p>				
	<p style="text-align: center;">Samo završni ispit</p> <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="text-align: center;">☐ završni</td><td style="text-align: center;">☐ završni</td><td style="text-align: center;">☒ pismeni i usmeni</td><td style="text-align: center;">☐ praktični rad i</td></tr></table>	☐ završni	☐ završni	☒ pismeni i usmeni	☐ praktični rad i
☐ završni	☐ završni	☒ pismeni i usmeni	☐ praktični rad i		

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)